

פרות ליד מפל הטחנה בנחל עיון, 1935 לערך

מעיינות נחל עיון, הזורם דרומה אל עבר עמק החולה, נובעים שבעה קילומטרים מצפון למושבה מטולה, בעמק עיון הלבנוני. בעבר נעלם הנחל בביצות ימת החולה, עוד בטרם הספיק להתאחד עם אפיק הירדן. עוצמת הזרימה בנחל משתנה: בחורף הזרימה חזקה או שיטפונית, ואילו בקיץ הזרימה דלה עקב ניצול מי המעיינות להשקיית חלקות חקלאיות בעמק עיון. כקילומטר אחד מדרום למושבה, בין קירות זקופים, יוצר הנחל סדרה של מפלים מרשימים, הידועים ביותר הם מפל הטחנה ומפל התנור. מפל הטחנה הגולש מגובה 21 מטר הניע בזמנו טחנת קמח, ומכאן שמו. הטחנה הופעלה תחילה על ידי דרוזים ולאחר מכן על ידי תושבי מטולה, ופעלה עד 1920 לערך. מפל התנור נופל מגובה 30 מטר דרך נקיק דמוי ארובה. השם אֶת־נור פירושו בערבית "זרימה חזקה" ומכאן שם המפל. בשנת 1929 הכשירו פרנץ ואן דר הורן, הולנדי אוהב ישראל שהתיישב במטולה, ואגודת צעירים שארגן בשם למען האשד, את מסלול הגישה לשני המפלים לאורך הנחל.

אוסף בן ציון כהנא, באדיבות ארכיון התמונות של יד יצחק בן־צבי

ארכיון התמונות של יד יצחק בן־צבי עוסק בהצלה ובתייעוד של אוספים המצויים ברשות אנשים פרטיים ומוסדות ציבור ברחבי הארץ.

הוא מתמקד בתולדות ארץ ישראל וירושלים וקהילות ישראל במזרח ybzipic@ybz.org.il

על פרנץ ואן דר הורן ראו: www.ybz.org.il/?CategoryID=1255

